

27.5.2021

VN/14716/2021

OIKEUSMINISTERIÖN JA TUOMIOISTUINLAI- TOKSEN TULOSSOPIMUS 2022-2025

Oikeusministeriö ja Tuomioistuinvirasto ovat neuvotelleet ja sopineet vuosien 2022—2025 tulostavoitteet ja niiden toteuttamiseen osoitettavat resurssit.

Tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan oikeusministeriölle tuomioistuinlaitoksen puoli-
vuotisraportissa ja toimintakertomuksessa.

Tulosneuvottelu käytiin 27.5.2021 Skype -kokouksena.

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

1 STRATEGINEN KEHYS

1.1 Visio, perustehtävä ja strategiset tavoitteet

Tuomioistuinlaitoksen visiona on riippumattomat tuomioistuimet, jotka turvaavat, että jokainen voi yhteiskunnassa luottaa oikeuksiensa toteutumiseen. Tämän tuomioistuinten välisessä yhteistyössä laaditun vision pohjalta tuomioistuimet ovat vuonna 2015 määritelleet tuomioistuinlaitoksen tärkeimmät tavoitteet yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle, toiminnalliselle tehokkuudelle, henkilöstölle ja taloudelle. Tuomioistuinviraston strategiatyö on alkanut.

Tuomioistuinlaitoksen perustehtävä on käsitellä ja ratkaista vireille tulevat asiat perus- ja ihmisoikeudet toteuttavalla tavalla. Strategisena tavoitteena on kaikkien saatavilla oleva korkealaatuinen oikeusturva. Oikeusvaltioperiaatteeseen kuuluu, että tuomioistuinlaitos on lainkäyttötoiminnassaan riippumaton. Tuomioistuinlaitoksen perusrahoituksen tulee olla riittävä, jotta jokainen voi ilman aiheetonta viivytystä saada asiansa käsitellyksi riippumattomassa lainkäyttöelimestä

Tuomioistuinlaitoksen keskeisimmät strategiset tavoitteet

Alla olevassa taulukossa esitetään tuomioistuinten vuoden 2015 strategiatyöhön perustuva tuomioistuinlaitoksen visio, perustehtävä sekä tärkeimmät strategiset tavoitteet ulottuen vuoteen 2025.

Visio	Riippumaton tuomioistuinlaitos turvaa, että jokainen voi yhteiskunnassa luottaa oikeuksiensa toteutumiseen
Perustehtävä	Tuomioistuinlaitoksen perustehtävä on käsitellä ja ratkaista vireille tulevat asiat perus- ja ihmisoikeudet toteuttavalla tavalla

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

1. Riita-, rikos- ja hallintolainkäyttöasiat ratkaistaan viivytyksettä, laadukkaasti ja edullisesti. Perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat asioiden käsittelyssä ja ratkaisemisessa
2. Tuomioistuintoiminta on avointa

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

3. Käsittelyketjut ja oikeudenkäyntimenettelyt määräytyvät asioiden laadun ja vaativuuden mukaan
4. Toimintaa tukevat järjestelmät ovat käyttäjäystävällisiä sekä mahdollistavat sähköiset työmenetelmät ja asiointitavat
5. Organisaatorakenne ja toimitilaverkosto mahdollistavat tehokkaan toiminnan

Henkilöstötavoitteet

6. Osaava ja innostava johtaminen tukee tavoitteiden saavuttamista
7. Osaamisen kehittäminen on strategista ja tulevaisuuslähtöistä
8. Tuomioistuimet ovat kilpailukykyinen työnantaja

Taloutta koskevat tavoitteet

9. Taloudellinen liikkumavara mahdollistaa suunnitelmallisen kehittämisen
10. Tuottavuus paranee toimintaa uudistamalla

1.2 Keskeiset hallitusohjelmataavoitteet ja hallitusohjelman toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelma sisältää mm. alla mainitut tavoitteet tuomioistuinelaitoksen kehittämiseksi. Hallitusohjelmataavoitteet eivät vaikuta lainkäyttöratkaisuihin.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja oikeuksien yhdenvertainen toteutuminen vahvistuvat

"Hallitus huolehtii oikeusjärjestelmän selkeydestä, oikeusturvasta ja lainsäädäntöratkaisujen johdonmukaisuudesta"

Turvallisuuden tunne vahvistuu ja turvallisuusviranomaisten toimintakyky varmistetaan

"Rikosvastuun toteutumiseksi ja rikosten käsittelyaikojen nopeuttamiseksi lisätään poliisin, syyttäjien ja tuomioistuinten voimavaroja siten, että koko oikeudellisen prosessin käsittelyajat lyhenevät (esitutkinta, syyttäminen ja tuomioistuinkäsittely lainvoimaiseen tuomioon)."

Toimivat oikeusprosessit ja oikeusturva (muun muassa oikeusturvan saatavuus taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta asemasta riippumatta, oikeudenkäyntien kesto)

"Oikeudenhoidon riittävät resurssit turvataan ja oikeudenkäyntien kokonaiskesto lyhennetään. Oikeudenkäyntien kustannuksia alennetaan ja sujuvoitetaan muun muassa digitalisaation avulla ja vahvistetaan oikeudenalakohtaista erityisosaamista tuomioistuimissa. Rikosasioiden käsittelyä nopeutetaan varmistamalla parempi yhteistyö syyttäjän ja poliisien kesken."

"Keskitetään oikeudenkäynneissä näytön vastaanottaminen käräjäoikeuksiin niin, että todistelu taltioidaan hovioikeuskäsittelyä varten."

"Käynnistetään hanke tuomioistuinten oikeudenkäytön kehityssuuntien ja nykyisen tuomioistuinrakenteen tarkoituksenmukaisuuden arvioimiseksi sekä toimintatapojen uudistamiseksi."

"Tuomioistuinverkko ja ulosottoviraston toimipisteverkko säilytetään nykyisellään."

"Lautamiesjärjestelmä säilytetään ja selvitetään lautamiesten valintatavan uudistaminen tuomioistuinten riippumattomuutta ja puolueettomuutta vahvistavasti."

"Sovittelun käyttöä vahvistetaan oikeudenkäyntien määrän vähentämiseksi. Sovittelua ei käytetä tilanteessa, jossa se saattaa uhata uhrin oikeusturvaa. Arvioidaan lähisuhdeväkivallan sovittelun jatkamista. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet tuoda sovittelun kaltaisia menettelyjä joihinkin hallintoprosesseihin ja selvitetään pienten yksityisten, mukaan lukien yritysten, välisten riita-asioiden ratkaisua kevyemmällä menettelyillä, esimerkiksi lautakunnilla. Selvitetään mahdollisuudet tasata juttuja joustavammin tuomioistuinten välillä."

1.3 Toimintaympäristön muutostekijät

Valtiovarainministeriön kevään 2021 (12.5.2021) ennusteen mukaan bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 2,6 % vuonna 2021 ja 2,5 % vuonna 2022. Talouden selvä toipuminen covid-19-pandemiasta siirtyy vuoden 2021 loppupuolelle, sillä tautitapausten määrän voimakas nousu vuoden 2021 keväällä luo edelleen epävarmuutta taloudenpitäjien toiminnalle. Ennusteen mukaan talous palautuu normaaliin tilaan vuoden 2022 aikana.

Julkisen talouden alijäämä pienenee v. 2022 voimakkaasti, kun covid-19-epidemian vuoksi päätetyt tukitoimet päättyvät ja talous elpyy. Julkinen talous jää kuitenkin edelleen alijäämäiseksi. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvaa nykyisestä vajaasta 70 prosentista yli 75 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Riskinä on, että valtion heikentynyt taloustilanne vaikuttaa tuomioistuinten määrärahoihin.

Koronaviruksen (COVID-19) leviämisen estämiseksi päätetyt rajoitustoimet ovat vaikuttaneet laajasti yhteiskunnan eri osa-alueilla monilla tavoin tuomioistuinten toimintaan. Osa vaikutuksista tulee kohdistumaan tuomioistuimien toimintaan viiveellä. Poikkeusolot ja valmiuslain käyttöönotto ovat korostaneet entisestään tuomioistuimien asemaa oikeusvaltion takaajana. Tuomioistuinten on huolehdittava kansalaisten oikeusturvasta kaikissa tilanteissa. Koronaviruspandemian vuoksi vireillä olevien asioiden määrät ovat kasvaneet entisestään, koska viruksen leviämisen estämiseen tähtäävät toimenpiteet ja terveyteen liittyvät turvallisuusnäkökohdat ovat rajoittaneet oikeudenkäyntien järjestämistä, minkä seurauksena asioiden käsittelyä on jouduttu keskeyttämään. Koronaepidemian aiheuttaman ruuhkan purkuun on saatu lisärahoitusta. Työllisyys- ja taloustilanteen heikkeneminen sekä siitä johtuvat yritysten ja kotitalouksien maksuvaikutukset lisäävät väistämättä tuomioistuimiin saapuvien asioiden määrää. Summaariset asiat ovat kasvussa (ennuste v. 2021: 472 224 asiaa, saapunut v. 2020: 382 381 asiaa) ja konkurssiin liittyviä asioita voidaan olettaa tulevan vireille aiempaa enemmän (ennuste v. 2021: 2 829 asiaa, saapunut v. 2020: 2 321 asiaa).

Pandemia on osoittautunut merkittäväksi toimintaympäristön muutostekijäksi. Poikkeustilanteen rajoitusten purkamisen myötä tuomioistuinten toiminta palautuu esim. suullisten käsittelyjen järjestämisen osalta, mutta vireillä olevien asioiden ruuhkan purkaminen vie vielä aikaa. Tuomioistuinviraston tilastojen 16.5.2021 mukaan käräjäoikeuksissa oli pandemian vuoksi keskeytettyjä asioita, jotka ovat edelleen vireillä, 1 265 rikosasiaa ja 233 siviiliasiaa, hovioikeuksissa 39 asiaa, hallintotuomioistuimissa 89 asiaa ja erityistuomioistuimissa 15 asiaa. Korona-aikana asianosaisten lukumäärän perusteella laajojen asioiden käsittelyä on jouduttu rajoittamaan ja ratkaistu pienempiä asioita. Sen vuoksi vireillä olevien asioiden rakenne on muuttunut aiempaa vaativammaksi. Asiaruuhkat tulee purkaa mahdollisimman nopeasti, jotta oikeusturva ei vaarannu.

Tuomioistuinten ratkaistavaksi tulee yhä moninaisempia oikeudellisia kysymyksiä. Lainsäädäntö ei aina pysy voimakkaan yhteiskunnallisen kehityksen tahdissa. Lisäksi lainsäädännön suuri määrä, monimutkaisuus ja tulkinnanvaraisuus voivat vaikeuttaa lain soveltamista. Monet tuomioistuimissa ratkaistavat ongelmat liittyvät Euroopan ihmiso-

keussopimuksen ja Euroopan unionin oikeuden soveltamiseen sekä perustuslain vaikutuksiin lainkäytössä. Lainkäytön toimintaympäristön haasteisiin tulee vastata panostamalla henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

Eduskuntakäsittelyssä oleva Sote-uudistus (HE 241/2020) koskee erityisesti markkinaoikeutta, hallinto-oikeuksia ja korkeinta hallinto-oikeutta. Lähtökohtaisesti kaikkeen hallinnon päätöksentekoon liittyy muutoksenhakuoikeus hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Sote-uudistuksen myötä hallinto-oikeudelle voi tulla asioita ratkaistavaksi nykyiseen tapaan hallintovalituksina, kunnallisvalituksina, hallintoriitoina ja muina hakemus- ja alistusasioina sekä uusina aluevalituksina. Sote-uudistuksen vaikutukset hallintoviranomaisten toimintaan ovat suuret. Uusi hallinnon taso synnyttää uusia tehtäviä ja päätöksentekoa sekä muutoksenhakua. Sote-uudistus aiheuttaa paineita myös sosiaaliasioiden käsittelyyn. Käytännössä tämä näkyy alueellisesti jo nyt kuntien ja kuntayhtymien valmistautuessa Sote-uudistukseen ja niiden mahdollisesti tiukentaessa esimerkiksi erilaisia harkinnanvaraisia sosiaalietuuksien myöntämisen edellytyksiä. Sote-uudistuksen ajatuksena on pyrkiä aikaisempaa kustannustehokkaampaan, laadukkaampaan ja yhdenvertaisempaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Uudistuksen voidaan arvioida lisäävän muutoksenhakua ainakin ensimmäisinä vuosina.

Teknologian hyödyntäminen aiempaa laajemmin jatkuu monella yhteiskunnan osa-alueella. Esimerkiksi Verohallinto, Kela ja Maahanmuuttovirasto käyttävät toiminnassaan laajasti digitaalisia aineistoja. Myös tuomioistuimet ovat aloittaneet toimintansa digitalisoimisen. Uusien tietojärjestelmien (mm. AIPA ja HAIPA) käyttöönotto merkitsee siirtymistä sähköiseen asioiden käsittelyyn. Siirtymäkauden aikana useita käyttöjärjestelmiä joudutaan käyttämään rinnakkain. Tietojärjestelmähankkeissa tavoitteena on järjestelmien hyvä käytettävyys ja tuki tarkoituksenmukaisille työmenetelmille, joita samalla kehitetään. Yhteiskunnallisena ilmiönä tietotekniikan laaja-alaiseen hyödyntämiseen liittyy myös riskejä ja tietoverkoissa tapahtuva rikollisuus tuottaa jatkuvasti enemmän rikosasioita tuomioistuinten käsiteltäväksi.

Etäyhteyksien hyödyntäminen arkipäiväistyy ja asianosaiset toivovat huomattavasti aiempaa useammin mahdollisuutta osallistua oikeudenkäyntiin ilman fyysistä läsnäoloa. Tuomioistuinten toimintaedellytyksiä etäyhteyksien käyttämiseen on parannettu ja etäyhteyksiä hyödynnetään laajasti, mikäli käsiteltävän asian laatu sen mahdollistaa.

Etäyhteyksien käyttömahdollisuuksia on lainsäädännöllisesti laajennettu ja käyttö oikeudenkäynneissä on lisääntynyt. Etäyhteyksien hyödyntämisellä oikeudenkäynneissä voidaan säästää voimavaroja ja vähentää henkilökohtaiseen läsnäoloon liittyvää matkustamista ja terveystarpeita. Henkilökohtaista läsnäolovelvoitetta on myös vähennetty. Mm. sellaisten rikosten osalta, joissa säädetty ankaran rangaistus on alle kuusi vuotta vankeutta, vastaajan ei tarvitse välttämättä olla henkilökohtaisesti läsnä oikeudenkäynnissä.

Ilmastonmuutos, sen ehkäisy ja seurannaisvaikutukset ovat myös tuomioistuinten toimintaympäristön muutostekijöitä, ja tuomioistuinten on syytä pohtia vaikutusmahdollisuuksia ja toimintaansa tältä osin. Etäyhteyksien merkitystä ilmastonmuutoksen torjumisen näkökulmasta ei voi tässä yhteydessä väheksyä. Voimakkailla ympäristömuutoksilla voi olla erittäin suuria vaikutuksia, joista osa rantautuu myös tuomioistuinlaitoksen tehtäväkenttään muun muassa turvapaikka-asioita koskevinä valituksina.

Tuomioistuinlaitoksen kilpailukyvyistä työmarkkinoilla pyritään huolehtimaan hyvällä työnantajakuvalla. Työ on tuomioistuimissa muuttunut vaativammaksi kaikilla tehtävätasoisilla. Tuomioistuinten kyky kilpailla työmarkkinoilla osaavasta henkilöstöstä on yhä tärkeämpää.

Lainkäyttötoimintaympäristön muutokset heijastavat yhteiskunnan yleistä kehitystä ja lainsäädäntömuutoksia. Tuomioistuinten voimavaroja pyritään keskittämään vaativampien asioiden ratkaisemiseen muun muassa kokoonpanosääntelyä kehittämällä, selvittämällä sovittelun mahdollisuuksia hallintoasioissa ja siirtämällä päätöksentekovaltuuksia yksinkertaisemmissa asioissa hallinnolliseen menettelyyn. Tieliikennelain uudistuksessa käyttöön otettu hallinnollinen liikennevirhemaksu vähentää käräjäoikeuksien käsittelemien liikenne rikkomusten ja rikesakkovalitusten määrää. Kuitenkin liikennevirhemaksun käyttö voi lisätä valitusten määrää hallinto-oikeuksiin. Oikeusprosessien tehostamistoimet kuten poissaolokäsittelyt, ratkaisukokoonpanojen keventäminen, joidenkin asiaryhmien käsittelyn keskittäminen ja asioiden nopeutettu käsittely tehostavat osaltaan lainkäyttöä.

1.4 Riskienhallinta

Riskienhallintapolitiikka ja sisäinen tarkastuksen ohjesääntö

Tuomioistuinvirastossa on otettu käyttöön sisäisen tarkastuksen ohjesääntö sekä hyväksytty riskienhallintapolitiikka. Riskienhallintapolitiikan käytännön soveltamista varten on valmisteltu Riskienhallintakäsikirja.

Riskienhallinnan yhteistyöverkoston toiminta on alkanut vuonna 2021. Verkostossa on edustus kaikista tuomioistuimista. Verkoston kautta on tarkoitus jakaa käytäntöjä sekä riskienhallinnan toteutusmalleja sovellettavaksi tuomioistuimissa.

Tuomioistuinvirasto laatii vuoden 2021 aikana tarkemman riskienhallinnan kehittämissuunnitelman lähivuosille ja se toimii ehdotuksena tuomioistuimille niiden riskienhallinnan kehittämissuunnitelmaksi.

Osana riskienhallinnan kehittämistä Tuomioistuinvirasto pilotoi sovellusta riskien sekä niiden hallintakeinojen kirjaamiseen ja seurantaan. Tuomioistuimet eivät ole osana pilotointia, joka on käynnistynyt maaliskuussa 2021. Käytöstä kerätään kokemuksia ja teknisiä sekä toiminnallisia vaatimuksia tulevaa riskienhallinnan järjestelmähankintaa varten.

Asiankäsittely sekä raportointi- ja tilastointijärjestelmät

Tuomioistuinvirastossa, korkeimmassa oikeudessa sekä Helsingin käräjäoikeudessa on huhtikuussa otettu käyttöön hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmä HILDA. Pilotointi on jonkin verran alkuperäisestä aikataulusta myöhässä. Toisaalta järjestelmään on koko ajan tehty käyttäjille tuki- ja koulutusmateriaalia, joten koko tuomioistuinlaitoksessa käyttöönotto tulee todennäköisesti sujumaan helpommin ja pienemmin käyttöön liittyvin riskein. Asianhallinnan toimintatapa tulee uuden järjestelmän käyttöönoton myötä poikkeamaan aikaisemmasta. Käyttöönottovaiheessa toimintatapamuutokset aiheuttavat virastoille jonkin verran lisätyötä.

Yleisten tuomioistuinten asiankäsittelyjärjestelmä AIPAAa kehitetään laajasti edelleen. Järjestelmää on osin otettu käyttöön. Käräjäoikeuksissa AIPAAa on otettu valtakunnalliseen käyttöön asiaryhmittäin. Salaiset pakkokeinot otettiin käyttöön toukokuussa 2018, hakemusasiat lokakuussa 2020 ja riita-asiat maaliskuussa 2021. Näitä käyttöönottoja on pilotoitu eri käräjäoikeuksissa. Lisäksi helmikuusta 2020 lähtien kaikki tuomioistuimet ovat voineet käyttää ns. Mini-AIPAAa, mikä on mahdollistanut kaikkien asioiden dokumenttien tallentamisen AIPA-järjestelmään. Suuri osa AIPAn valtakunnallisesta käyttöönotosta ajoittuu vuodelle 2022. Tämä asia on todettu oikeusministeriön toimeksiantosta tehdyssä AIPA-hankkeen arvioinnissa riskiksi tuomioistuinten toiminnalle. Arvioinnin yhteydessä on esitetty toimenpiteitä, joiden tehtävänä on varmistaa hankkeen loppuun saattaminen ja mahdollisten käyttöönoton estävien uhkien aikainen huomiointi ja niihin vaikuttaminen. AIPA - hanke on ottanut tarkastuksen tulokset huomioon ja on maaliskuussa antamassaan vastineessa selvittänyt, kuinka havaittuihin puutteisiin on vastattu. Järjestelmän käyttöönoton laajentaminen jatkuu vuonna 2022. Tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan aikaistaa tätä, jotta käyttöönotto voisi tapahtua mahdollisimman häiriöttä.

Oikeusrekisterikeskukseen on perustettu kahdeksan virkaa varmistamaan AIPA -järjestelmän sujuva käyttö, ylläpito ja tuleva kehittäminen.

Yleisesti voidaan todeta, että tuomioistuinlaitoksen toiminnan digitalisoituminen ja lisääntynyt riippuvuus sekä häiriöttömästä tietoliikenteestä että sähkösaannista on lisännyt häiriöistä johtuvien uhkien todennäköisyyttä merkittävästi. Samalla kun tietotekniset laitteet itsessään ovat entistä energiatehokkaampia ne ovat entistä alttiimpia erilaisille häiriöille. Kun kaikki tuomioistuinten toiminnassa tarvittava materiaali on keskitetyissä tietojärjestelmissä, niiden häiriöt voivat keskeyttää tuomioistuimen toiminnan pitkäksikin aikaa.

Asiankäsittelyjärjestelmien lisäksi kehitetään tuomioistuinten toiminnan ohjaukseen tarvittavaa uutta raportointi- ja tilastointijärjestelmää. Oikeusministeriön asettaman tietotalustahankkeen tavoitteena on tilanne, jossa oikeusrekisterikeskus vastaa raportointi- ja tilastointijärjestelmän teknisestä toteutuksesta ja tietojärjestelmien ylläpidosta. HAIPAn osalta raportointiratkaisun käyttöönotto on viivästynyt huomattavasti teknisessä toteutuksessa olevien ongelmien vuoksi, joita oikeusrekisterikeskus ja HAIPAn järjestel-

mätoimittaja selvittävät. Käyttöönoton jälkeen raportointisäädösten jatkokehitys tulee Tuomioistuinvirastossa tehtäväksi. AIPAn osalta raportointiratkaisun käyttöönottoon tarvitaan kehitystyötä, jonka aikataulua ei ole vielä päätetty.

Tietoalustahanke valmistelee ja aikatauluttaa SAP BO -järjestelmästä luopumisen ja vanhojen tietokantojen siirtämisen uuteen järjestelmään. Hanke myös valmistelee ja aikatauluttaa erillisen data-analyttikoiden analyysityökalun hankinnan. Uusien järjestelmien kehittämiseen ja ylläpitämiseen tarvitaan riittävät taloudelliset- ja henkilöstöressit.

Henkilöstöressurssien riittävyys

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Asian käsittely tuomioistuimissa ilman aiheetonta viivytystä ei tällä hetkellä kuitenkaan täysin toteudu.

Tuomioistuimissa tulee olla riittävä määrä henkilöstöä tuomioistuinten tehtävien täyttämiseen. Kokoonpanoa koskeviin ratkaisuihin ei rahoitustilanteella saisi olla vaikutusta.

Hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että oikeudenhoidon riittävät resurssit turvataan ja oikeudenkäyntien kokonaiskestoa lyhennetään. Tuomioistuinten resurssitilannetta on pyritty parantamaan käynnissä olevalla hallituskaudella, mutta pitkään jatkunut niukka resursointi on heikentänyt tuomioistuinten mahdollisuuksia käsittelyaikojen lyhentämiseen. Vuoden 2019 lopussa käsittelyajat olivat edelleen kasvaneet ja useissa asiaryhmissä erityisesti pitkään (yli 12 kk) kestävien asioiden määrät olivat lisääntyneet. Käsittelyaikojen kasvu jatkuu osassa tuomioistuimia edelleen myös ilman koronaviruspandemian aiheuttamaa asioiden ruuhkaantumista.

Eräissä asiaryhmissä keskimääräiset käsittelyajat ovat niin pitkiä, että viivästymiset aiheuttavat vakavaa haittaa oikeusturvan toteutumiselle. Pitkiä käsittelyaikoja oli erityisesti hallinto-oikeuksien tietyissä asiaryhmissä. Ympäristöasioiden käsittelyaika oli vuonna 2020 keskimäärin 16,4 kuukautta ja itsehallintoa koskevissa asioissa 15 kuu-

kautta. Myös veroasioissa keskimääräinen käsittelyaika oli yli 12 kuukautta. Käräjäoikeuksissa pääkäsittelyssä ratkaistavissa siviiliasioissa keskimääräinen käsittelyaika oli 13,2 kuukautta vuonna 2020.

Keskeinen ongelma molemmilla tuomioistuinlinjoilla on, että yli vuoden vireillä olleiden asioiden määrä on kasvanut merkittävästi vuosina 2010–2019. Hovioikeuksissa yli vuoden vireillä olleita asioita oli 515 asiaa vuoden 2019 lopussa. Kasvua oli 73 prosenttia vuodesta 2010. Hallinto-oikeuksissa muutos on 78 prosenttia (1 989 asiaa v. 2019). Käräjäoikeuden rikosasioissa muutos on 43 prosenttia (3 384 asiaa v. 2019) ja laajoissa riita-asioissa 25 prosenttia (1 811 asiaa v. 2019).

Tuomioistuinvirasto on ensimmäisen toimintavuotensa 2020 aikana arvioinut, että sen henkilöstömäärä ei nykyisellään ole riittävä. Tuomioistuinvirastoa koskevaa lainsäädäntöä valmisteltaessa viraston resurssit määriteltiin sellaisiksi, jotka vähintään tarvitaan toiminnan käynnistämiseksi. Riittävät voimavarat ovat edellytys sille, että Tuomioistuinvirasto pystyy huolehtimaan laajasta tehtäväkentästään asianmukaisesti.

Henkilöstöriskiä hallitaan seuraamalla resurssitarvetta ja tekemällä tarvittavia lisämäärärahaesityksiä sekä tarkastelemalla resurssien kohdentumista. Osana laajempaa kartoitusta työhyvinvoinnista on tarkoitus selvittää myös mahdollisen 'harmaan työn' määrä. Lisäksi toimintatapoja ja työprosesseja tehostetaan uusien tietojärjestelmien käyttöönoton myötä.

1.5. Kestävä kehitys

Tuomioistuinlaitos edistää vastuullisuutta erityisesti hallinnollisten asioiden ja tukitehtävien osalta ja raportoi vastuullisuudesta Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaisesti vuosittain vuoden 2022 keväästä lähtien. Raportoinnin viitekehyksenä toimii Yhdistyneiden kansakuntien (YK) Agenda 2030 -kestävän kehityksen toimintaohjelma ja tavoitteet. Näistä 17 tavoitteesta Tuomioistuinlaitos vaikuttaa toiminnallaan seuraaviin:

Tavoite 5. Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia.

Tavoite 10. Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä.

Tavoite 12. Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.

Tavoite 13. Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.

Tavoite 16. Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla.

2 TULOSTAVOITTEET VUOSILLE 2022 - 2025

2.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuosille 2022—2025 ovat:

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Riita-, rikos- ja hallintolainkäyttöasiat ratkaistaan viivytyksettä, laadukkaasti ja edullisesti. Perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat asioiden käsittelyssä ja ratkaisemisessa

Tuomioistuintoiminta on avointa

Keskeiset vaikuttavuustavoitteita tukevat välitavoitteet ovat:

Tulostavoite 1: Riita-, rikos- ja hallintolainkäyttöasiat ratkaistaan viivytyksettä, laadukkaasti ja edullisesti. Perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat asioiden käsittelyssä ja ratkaisemisessa

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRITEERI
2022	Tuomioistuimet purkavat koronaviruspandemian vuoksi vuosina 2020 ja 2021 kertyneen asiaruuhkan.	Koronan vuoksi keskeytetynä olevat asiat on ratkaistu vuoden 2022 loppuun mennessä
2024 -	Oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämistä edellyttävien asioiden määrä ei kasva.	Viivästyshyvitettyjen asioiden lukumäärä on vuosina 2024 ja 2025 enintään samansuuruinen kuin vuonna 2019
2024 -	Oikeusturvan ajallinen saatavuus toteutuu yhdenvertaisesti eri alueilla.	Yksittäisen tuomioistuimen keskimääräinen käsittelyaika ylittää enintään 3 kk oikeudellisen linjan keskiarvon

Tulostavoite 2: Tuomioistuintoiminta on avointa

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRITEERI
2022 -	Keskeiset tuomioistuinten toimintaa kuvaavat tilastot ja tunnusluvut julkaistaan Tuomioistuinviraston internetsivustolla.	Julkaistaan puolivuositain vuonna 2021 ja neljännesvuositain vuodesta 2022 alkaen

2022 -	Tuomioistuinvirasto noudattaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämissuunnitelmaa, johon on priorisoitu ja aikataulutettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistehtävät.	Sisäisen valvonnan havainnoista ja riskeistä raportoidaan tuomioistuinlaitoksen tilinpäätöksen toimintakertomuksessa
2022 -	Tuomioistuinvirasto kehittää riskienhallintaa myös osana suunnittelun ja seurannan prosesseja.	Riskeistä raportoidaan tuomioistuinlaitoksen puolivuoskatsauksessa ja tilinpäätöksen toimintakertomuksessa
2022 2022-2025 2022 2022-2025	Tuomioistuinten toiminnasta saadaan niiden työmäärää ja resurssitarpeita kuvaavat luotettavat tiedot.	<p>Markkinaoikeuden resurssitarpeista tehdään selvitys</p> <p>Tuomioistuinvirasto laatii selvityksen tuomareiden todellisesta työajasta, seuraa tuomioistuinten henkilökunnan työhön käytettyä aikaa ja tuottaa siitä objektiivisesti arvioitavissa olevat tiedot</p> <p>Tuomioistuinvirasto on päivittänyt työmäärälaskennassa käytettävät painokertoimet</p> <p>Tuomioistuinvirasto selvittää ja määrittelee yhteistyössä oikeusministeriön kanssa tuomioistuinten keskimääräiset käsittelyajat, joita voidaan pitää hyväksytyinä määrärahatarpeiden arvioimiseksi</p>

Keskeiset tuloksellisuustavoitteita tukevat välitavoitteet ovat:

Tulostavoite 3: Käsittelyketjut ja oikeudenkäyntimenettelyt määräytyvät asioiden laadun ja vaativuuden mukaan

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRITEERI
2022 -	Rikosasioiden kirjallisessa menettelyssä ratkaistavien liikenne rikosasioiden osuus on yhdenmukainen kaikissa käräjäoikeuksissa.	Kirjallisen menettelyn osuus poikkeaa enintään 10 prosenttiyksikköä maan keskiarvosta

Tulostavoite 4: Toimintaa tukevat järjestelmät ovat käyttäjäystävällisiä sekä mahdollistavat sähköiset työmenetelmät ja asiointitavat

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRITEERI
2022	Tuomioistuinvirasto jatkaa hallinto- ja erityistuomioistuimissa vuonna 2020 käyttöön otetun asiankäsittelyjärjestelmän (HAIPA) toiminnan aikaista aktiivista kehittämistä.	Uusi tilastointi ja raportointi on kokonaan käytössä
2022 - 2025	AIPAn ja HAIPAn asiointiportaalien käyttöä edistetään tavoitteena lisätä asioiden sähköistä vireilletuloa.	Yli 30 % vireille tulevista riita- asioista tulee vireille asiointiportaalien kautta
2022 – 2022 -	Tuomioistuinvirasto ottaa toiminnassaan huomioon hallinnonalan yhteisen ICT - kehittämisen ja tuomioistuinten piirteet	Tuomioistuinvirasto suunnittelee yhdessä ORK:n kanssa tietojärjestelmiensä elinkaaret ja uudistamisen tiekartat.

2024		<p>Tuomioistuinvirasto osallistuu omalta osaltaan tietotekniikan nykytilan ja tavoitetilan kuvaamiseen sekä hallinnonalan ydintiedon (yhteiset perustiedot) hallinnan kehittämiseen.</p> <p>Tuomioistuinvirasto on kartoittanut mahdollisuudet hyödyntää analytiikkaa, robotiikkaa tai tekoälyä tuomioistuinlaitoksen toiminnan tukena.</p> <p>Tuomioistuinvirasto selvittää yhdessä ministeriön ja ORK:n kanssa omien ICT-kustannustensa kokonaistason suunnittelukaudelle, ICT-kustannusten rakenteen palveluittain sekä mahdollisuudet ICT-kustannustehokkuuden parantamiseen.</p>
2022	<p>Tuomioistuinlaitoksen käytössä olevia asiankäsittelyjärjestelmiä kehitetään käyttäjäystävällisiksi.</p>	<p>Sidonnaisuus- ja sivutoimirekisterin käytettävyyssindeksi on vähintään 68</p> <p>AIPA-asiankäsittelyjärjestelmän käytettävyyssindeksi on vähintään 60</p>
2022 -	<p>Tuomioistuinlaitoksen toiminnassa hyödynnetään videoneuvotteluyhteyksiä.</p>	<p>Videoneuvottelulaitteiden käyttömäärän lisäys vrt. v. 2019</p>

2022	Yleisten tuomioistuinten asiankäsittelyjärjestelmän (AIPA) käyttöönotto ja siirtyminen toiminnan aikaiseen aktiiviseen kehittämiseen on tapahtunut.	Järjestelmä on otettu käyttöön kokonaisuudessaan
2022	Istuntosalit on AV –varusteltu AIPA-järjestelmän vaatimusten mukaisesti.	Toteutettu
2022	Istuntosalit on varusteltu siten, että todistelu taltioidaan kuva- ja äänitallenteena kärjäoikeudessa hovioikeuskäsittelyä varten.	Toteutettu
2023	Kaikilla tuomioistuimilla on käytettävissä sähköisiä työmenetelmiä tukeva asiankäsittelyjärjestelmä ja hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmä (Hilda).	Järjestelmät on otettu käyttöön kokonaisuudessaan

Tulostavoite 5: Organisaatorakenne ja toimitilaverkosto mahdollistavat tehokkaan toiminnan

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRITEERI
2022 -	Erillisiä istuntopaikkoja ei ole kuin perusteluista syistä, joten tuomioistuinten henkilöstön matkustamisesta ei aiheudu tehottomuutta.	Istuntopaikkoja on vain oikeusministeriön asetuksen mukaisilla paikkakunnilla

2.3 Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet vuosille 2022—2025 ovat:

<p>Henkilöstö</p> <p>Osaava ja innostava johtaminen tukee tavoitteiden saavuttamista</p> <p>Osaamisen kehittäminen on strategista ja tulevaisuuslähtöistä</p> <p>Tuomioistuimet ovat kilpailukykyinen työnantaja</p>

Keskeiset henkilöstötavoitteita tukevat välitavoitteet ovat:

Tulostavoite 6: Osaava ja innostava johtaminen tukee tavoitteiden saavuttamista

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRITEERI
2023 -	Henkilöstö kokee johtamisen tukevan tuloksellista työntekemistä.	Johtamista kuvaava VMBaro indeksiluku (Tuomioistuinlaitoksen yhteinen) on parempi kuin valtionhallinnossa keskimäärin
2022 -	Tuomioistuinvirasto tukee muutosjohtamista ja toimintatapojen kehittämistä tuomioistuimissa.	Toimintojen keskittämiselvitys on laadittu Aipa- ja Haipa -käyttäjäkoulutusta on järjestetty

		VMBaron johtamisindeksi työtyytyväisyyden kokonaisindeksi
--	--	--

Tulostavoite 7: Osaamisen kehittäminen on strategista ja tulevaisuuslähtöistä

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRITEERI
2022 –	Tuomioistuinlaitos noudattaa ja päivittää vuosittain laadittavaa henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa.	Koulutussuunnitelman päivityksessä 2022 on otettu huomioon oikeusministeriön korruptionvastainen strategia Osaamisen kehittämisestä raportoidaan tuomioistuinlaitoksen toimintakertomuksessa Koulutukseen osallistuneiden osuus henkilöstöstä
2022 -	Tuomioistuinvirasto seuraa virkamieheltä edellytettävien ICT – valmiuksien osaamista- soa ja järjestää tarvittavaa koulutusta.	E-oppiva raportti

Tulostavoite 8: Tuomioistuimet ovat kilpailukykyinen työnantaja

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRITEERI
2022 -	Tuomioistuinlaitos ajantasaistaa työnantaja-kuvaansa.	VM Baro: Työnantajakuva ja arvot
2022 -	Työntekijöiden osaamisen jakamista edistään verkostotyöskentelyllä (osaamisen liikkuvuus).	TIV:n tukemien verkostotapaamisten lkm/vuosi/verkosto

2.4 Talous

Talouteen liittyvät tavoitteet vuosille 2022—2025 ovat:

Talous

Taloudellinen liikkumavara mahdollistaa suunnitelmallisen kehittämisen

Tuottavuus paranee toimintaa uudistamalla

Keskeiset taloustavoitteita tukevat välitavoitteet ovat:

Tulostavoite 9: Taloudellinen liikkumavara mahdollistaa suunnitelmallisen kehittämisen

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTI- KRITEERI
2022- 2025	Tuomioistuinlaitoksen siirtyvä määräraha on vähintään 8 % vuotuisesta kehysrahoituksesta kuitenkin niin, että tilapäisesti tavoite voidaan tarvittaessa alittaa.	Siirtyvän määrärahan % - osuus vuodelle myönnettyistä määrärahoista
2022 -	Tuomioistuinvirasto pyrkii hyödyntämään myös EU -rahoitusta tuomioistuinlaitoksen hyväksi.	Toteuma

Tulostavoite 10: Tuottavuus paranee toimintaa uudistamalla

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVI- OINTIKRITEERI
2022	Laskujen käsittelyä automatisoidaan.	Automaatioaste Handissa väh. 60 %
2024	Tuomioistuinlaitoksen muita kuin lainkäyttötehtäviä keskitetään laajemmin.	Keskitetysti hoidettavaksi muutettujen tehtävien lukumäärä ja htv -vaikutus vrt. 2019
2022-	Tuomioistuinlaitos osallistuu oikeusministeriön hallinnonalan yhteisten digipalvelujen kehittämiseen tiekartan mukaisesti.	Tiekartan hyväksyminen

2022-	Tuomioistuinvirasto kerää ICT -kehittämistarpeita ja hankeideoita tuomioistuimilta ja ideoita jatkojalostetaan.	Toteuma
2022	Selvitetään, miten Hankinta-Suomen tavoitteet ja toimenpiteet toteutetaan tuomioistuinlaitoksessa.	Selvitys laadittu

2.5 Kestävä kehitys

Kestävään kehitykseen liittyvät tavoitteet vuosille 2022 – 2025 ovat:

YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelman (Agenda 2030) tavoitteita 5, 10, 12, 13, 16 voidaan edistää tuomioistuinlaitoksen toiminnassa:

Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia

Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä

Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys

Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan

Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla

Keskeiset kestävän kehityksen tukevat välitavoitteet tavoitteita ovat:

VUOSI	VÄLITAVOITTEET	MITTARI/ ARVIOINTIKRI- TEERI
2025	Lapsen aseman edistäminen oikeushallinnossa.	On tuotettu nuorille ja lapsille suunnattua materiaalia heitä koskevien asioiden käsittelystä tuomioistuinlaitoksessa
2025	Tuomioistuinvirasto on arvioinut toimenpiteitä toimialansa hiilijalanjäljen pienentämiseksi sekä laatii suunnitelman ja asettaa tavoitteen tunnistettujen päästövähennysten toteuttamisesta.	Toteuma
2025	Tuomioistuinvirasto on arvioinut oman toimialansa datan hyödyntämismahdollisuudet Agenda 2030-tavoitteisiin liittyen.	Toteuma
2022-	Tuomioistuinlaitos seuraa tilanteita, joissa sen virkamies työtehtävässään joutuu järjestelmällisen häirinnän, uhkailun, maalittamisen tai vihapuheen kohteeksi.	Häirintä-, uhka -ja muiden vaaratilanne - ilmoitusten perusteella tehty analyysi kehityksestä

3. VUOSIEN 2022 - 2025 VOIMAVARAT

3.1 Henkilötyövuodet

Taulukossa on arvioitu henkilötyövuosikehitys määräraha-kehityksen mukaisesti.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	toteuma	arvio	arvio	arvio	arvio	arvio
Tuomarit	1 077	1 141	1 075	1 064	1 064	1 064
Asessorit	37	53	53	53	53	53
Esittelijät	275	287	280	277	277	277
Käräjänotaarit	137	140	140	140	140	140
Haastemiehet	273	277	269	269	269	269
Muu henkilöstö	1 477	1 528	1 400	1 340	1 340	1 340
Tuomioistuinvirasto (sis. AIPA ja HAIPA-hankkeet)	65	63	63	52	52	52
YHTEENSÄ	3 339	3 488	3 280	3 195	3 195	3 195

3.2 Tuomioistuinlaitoksen määrärahat

Määrärahat (1000 eur) vuosi	Toteuma 2020	Talousarvio 2021	Kehys 2022	Kehys 2023	Kehys 2024	Kehys 2025
25.10.01 KKO	8 832	8 969	8 991	8 969	8 971	8 971
25.10.02 KHO	12 323	13 264	13 103	13 610	13 516	13 516
25.10.03 Muut tuomioistuimet	282 285	291 808	275 911	276 142	277 236	277 236

Taulukossa vuosien 2022—2025 määrärahat ovat valtioneuvoston 12.5.2021 Julkisen talouden suunnitelman mukaiset. Eduskunta hyväksyy niitä koskevat talousarvioesitykset vuosittain. Tuomioistuinviraston arvioitu määrärahataso vuonna 2021 on 5,6 milj. euroa. Tuomioistuinlaitoksen hallintotehtävien kehittämis- ja keskittämismahdollisuudet selvitetään vuonna 2021. Tavoitteena on, että hallintotehtäviä keskittämällä voidaan pitkällä aikavälillä resursseja kohdentaa aiempaa enemmän lainkäyttötoimintaan.

4. VOIMASSAOLO JA SEURANTA

Tuomioistuinvirasto seuraa ja edistää tulossopimuksen toteutumista.

Tuomioistuinlaitoksen tavoitteiden toteutumista arvioidaan vuosittain tilinpäätöksen toimintakertomuksessa. Alustava raportointi tapahtuu vuosittain puolivuositarkastuksessa, joka sisältää arvion näköpiirissä olevista toimintaympäristön muutoksista ja riskeistä sekä keinoista niiden hallitsemiseksi.

Tuomioistuinvirasto antaa selvityksen COVID-19 -pandemian perusteella myönnetyn lisärahoituksen kohdentamisesta sekä lisärahoituksella saavutetuista tuloksista.

Tuomioistuinvirasto seuraa SOTE -lainsäädännön vaikutuksia hallintotuomioistuinten ja markkinaoikeuden työmäärään sekä asioiden käsittelyaikoihin.

HAIPA -hankkeen päätyttyä vuoden 2020 lopussa Tuomioistuinvirasto jatkaa järjestelmän toiminnan aikaista kehittämistä suunnittelukaudella. Kehittäminen on aktiivista ja varmistaa tuen toimintatapojen jatkuvalla kehittämiselle tuomioistuimissa. Tuomioistuinvirasto mitoittaa kehittämisen vallitsevien taloudellisten reunaehtojen mukaiseksi.

AIPA -hankkeen päätyttyä vuonna 2022 Tuomioistuinvirasto jatkaa järjestelmän toiminnan aikaista kehittämistä suunnittelukaudella. Kehittäminen on aktiivista ja varmistaa tuen toimintatapojen jatkuvalla kehittämiselle tuomioistuimissa. Tuomioistuinvirasto mitoittaa kehittämisen vallitsevien taloudellisten reunaehtojen mukaiseksi.

Kestävän kehityksen edistämässä otetaan huomioon hallinnonalan yhteiset tavoitteet.

Tuomioistuinlaitos varmistaa edellytykset HILDA -hankkeen toimintatapojen kehittämiselle ja huolehtii avainhenkilöstön osallistumisesta kehittämistoimenpiteisiin sekä tuleviin koulutuksiin. Myös tuomioistuinlaitoksen hallussa olevan arkistoitavan analogisen asiakirja-aineiston digitointiin valmistaudutaan suunnittelukaudella.

5. ALLEKIRJOITUKSET

OIKEUSMINISTERIÖ

Kari Kiesiläinen

kansliapäällikön sijainen, alivaltiosihteeri

TUOMIOISTUINVIRASTO

Mika Ilveskero

johtokunnan puheenjohtaja

Riku Jaakkola

ylijohtaja

27.5.2021
LIITE 1

TULOSTAVOITEMITTARIT	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Arvio 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus							
Viivästyshyvitettyjen asioiden määrä	38	28	28	38	38	38	38
Hovioikeuksien lkm, joiden keskimääräinen käsittelyaika on enintään 3 kk yli oikeudellisen linjan keskiarvon	4/5	3/5	3/5	5/5	5/5	5/5	5/5
Hallinto-oikeuksien lkm, joiden keskimääräinen käsittelyaika on enintään 3 kk yli oikeudellisen linjan keskiarvon	3/6	3/6	3/6	6/6	6/6	6/6	6/6
Erityistuomioistuinten lkm, joiden keskimääräinen käsittelyaika on enintään 3 kk yli tulosneuvottelussa asetetun keskiarvon	0/3	1/3	1/3	3/3	3/3	3/3	3/3
Käräjäoikeuksien lkm, joiden keskimääräinen käsittelyaika laajoissa riita-asioissa on enintään 3 kk yli oikeudellisen linjan keskiarvon	17/20	17/20	17/20	20/20	20/20	20/20	20/20
Käräjäoikeuksien lkm, joiden keskimääräinen käsittelyaika rikosasioissa on enintään 3 kk yli oikeudellisen linjan keskiarvon	20/20	19/20	19/20	20/20	20/20	20/20	20/20
Toiminnan tuloksellisuus							
Käräjäoikeuksien lkm, joiden rikosasioiden kirjallisessa menettelyssä ratkaistavien liikenne rikosasioiden osuus poikkeaa enintään 10 prosenttiyksikköä oikeudellisen linjan keskiarvosta alaspäin	19/20	18/20	18/20	20/20	20/20	20/20	20/20
Aipa -asiointiportaalin kautta vireille tulevien asioiden osuus %				30	30	30	30
Haipa -asiointiportaalin kautta vireille tulevien asioiden osuus %				30	30	30	30
Tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisterin käytettävyyssindeksi				68	68	68	68

Postiosoite
Postadress

 Oikeusministeriö
 PL 25
 FI-00023 Valtioneuvosto
 Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

 Eteläesplanadi 10
 00130 Helsinki
 Finland

Puhelin
Telefon

 0295 16001
 Internat.
 +358 295 16001

Faksi
Fax

 09 160 67730
 Internat.
 +358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

 oikeusministerio@om.fi
 www.oikeusministerio.fi
 www.justitieministeriet.fi

AIPA-asiankäsittelyjärjestelmän käytettävyyssindeksi	58,3	73,6	68	60	60	60	60
Videoneuvottelulaitteiden käyttömäärä/laite	95	132	172	200	200	200	200

TULOSTAVOITEMITTARIT	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Arvio 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Henkilöstö							
Tekemättömän työn kustannukset, milj. €	8,04	8	8	8	8	8	8
Työtyytyväisyys VMBaro (Y)	3,44		3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Johtajuusindeksi VMBaro (JO)	3,24		3,3	3,4	3,4	3,5	3,5
Työyhteisön toimintakulttuuri, VMBaro	3,74		3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Työnantajakuva ja arvot VMBaro	3,76		3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Osallistujakerrat ICT-koulutuksessa (eOppiva)		3 585	2 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Tuomioistuinviraston tukemien verkostojen määrä		8	8	9	9	10	10
Talous							
Siirtyvän määrärahan osuus (koko laitos), %	19,0	10,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Laskujen käsittelyn automaatioaste Handi-järjestelmässä %		39,8	58,0	60	65	70	70
Toimitilat							
Toimitilatehokkuus, toimistotilat	26,4	25,2	26	26	25	23	23
Toimitilakustannukset/htv, €	12 187	11 749	11 472	11 356	11 667	12 120	12 157

27.5.2021

LIITE 2

Tuomioistuinten määrärahatarpeiden arvioinnissa käytettäviä laskennallisia tunnuslukuja:

Henkilötyövuoden hinta / tuomari	92 000 euroa
Henkilötyövuoden hinta / kansliahenkilö	43 000 euroa
Henkilötyövuoden hinta / haastemies	51 000 euroa

Mikäli resurssitarpeiden arvioinnissa on edellä sanottujen laskennallisten htv – kustannusten lisäksi otettava huomioon yleiskustannusten kuten toimitilakustannusten tai ict – kustannusten lisääntyminen, lisäykset yksilöidään selkeästi ja perustellaan. Yleiskustannuksia ei lasketa prosenttiosuutena henkilöstöryhmäkohtaisista palkkakustannuksista, sillä yleiskustannukset eivät ole sidottuja palkkakustannusten vaan htv:ien määrään. Osa yleiskustannuksista ei ole lainkaan htv-sidonnaisia.

Tuomarin päivittäinen työaika	7 h 15 min
Kansliahenkilön päivittäinen työaika	7 h 15 min
Haastemiehen päivittäinen työaika	7 h 15 min

Myös edellä sanotut työajat ovat laskennallisia.

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi